

УДК 811.111'233'276.6:664

Бойко Г.А., докт. філософії, ст. викладач

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

МОВЛЕННЄВІ ВМІННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Публікацію присвячено виокремленню мовленнєвих вмінь, потрібних для формування англomовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій.

Ключові слова: професійно орієнтоване монологічне мовлення, майбутні фахівці з харчових технологій мовленнєві вміння, монолог-повідомлення, монолог-опис.

Для виділення мовленнєвих вмінь для формування англomовної компетентності в професійно орієнтованого монологічного мовлення (ПОММ) необхідно враховувати функціональні типи монологічних висловлювань, найбільш актуальні для професійної діяльності майбутніх фахівців з харчових технологій. З цією метою нами було проведено анкетування серед фахівців даної спеціальності, яке показало, що у фаховій діяльності вищезначених спеціалістів перш за все реалізуються такі комунікативні наміри як повідомлення про свою продукцію та її опис.

Проаналізувавши ці дані, робимо висновок, що найбільш розповсюдженими типами монологу, які фахівці з харчових технологій використовують у процесі міжнародної комунікації в професійній сфері, є монолог-повідомлення і монолог-опис [1, с. 178].

Оскільки в Освітньо-професійній програмі «Харчові технології та інженерія» (2019) вимоги до ПОММ детально не прописані, у своєму дослідженні ми спираємось на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (ЗЄР). ЗЄР (2018) на рівні B2 для продукування монологу-повідомлення передбачають вміння надавати детальну інформацію і надавати поради щодо повного спектру питань, пов'язаних з його/її професією [4, с. 71].

Аналіз автентичних зразків ПОММ фахівців з харчових технологій дозволяє визначити, що на структурному рівні професійно орієнтований монолог-повідомлення містить вступ (формулювання предмету монологу, представлення свого підприємства), основну частину (професійно значущі факти, інноваційність продукції підприємства, її переваги), висновки [2].

Надамо уточнення цим вмінням відповідно до структури професійно спрямованого монологічного мовлення фахівців з харчових технологій. Отже, до умінь продукувати монолог-повідомлення відносяться:

- 1) вміння починати монологічне висловлювання, формулювати основну думку/предмет монологу-повідомлення;
- 2) уміння логічно викладати нову інформацію;
- 3) чітко й зрозуміло представляти своє підприємство/ продукцію свого підприємства;
- 4) підкреслювати інноваційність продукції свого підприємства;
- 5) докладно розповідати про переваги продукції свого підприємства над аналогічними товарами конкурентів;
- 6) систематизувати інформацію [3, с. 48].

Після аналізу умінь професійно спрямованого монологу-повідомлення перейдемо до аналізу умінь професійно спрямованого монологу-опису.

ЗЄР (2018) на рівні В2 для продукування монологу-опису передбачають вміння надавати чіткий детальний опис широкого спектра предметів, які відносяться до кола його/її інтересів [4, с. 70]. Аналізуючи автентичні зразки ПОММ фахівців з харчових технологій, доходимо висновку, що на структурному рівні професійно орієнтований монолог-опис складається зі вступу (представлення підприємства та/або його продукції), основної частини (опис професійно значущих предметів та явищ, їхніх ознак та якостей; опис інгредієнтів, з яких складається продукт; опис переваг продукції та технологічного процесу), висновків (систематизація інформації, коментарі) [2].

Надамо уточнення цим вмінням відповідно до структури професійно спрямованого монологічного мовлення фахівців з харчових технологій. Отже, до умінь продукувати монолог - опис відносяться:

- 1) представляти своє підприємство та/або його продукцію;
- 2) описувати професійно значущі предмети або явища, наведено їхні ознаки і якості;
- 3) докладно описувати, з яких інгредієнтів складається продукт;
- 4) чітко формулювати переваги продукції підприємства;
- 5) описувати технологічний процес виробництва продукту;
- 6) систематизувати інформацію, надавати коментарі [3, с. 49].

Таким чином, нами було визначено мовленнєві вміння, потрібні для формування англomовної компетентності в ПОММ у майбутніх фахівців з харчових технологій. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в розробці системи вправ для формування цих умінь.

Список використаних джерел

1.Бойко Г. А. Цілі і зміст формування у майбутніх фахівців з харчових технологій англomовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології* Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2017. № 10 (74), С. 173–184.

2.Бойко Г. А. Функціональні типи монологів для формування англomовної компетентності у майбутніх фахівців з харчових технологій. Матеріали ІХ науково-практичної конференції “Perspectives of World Science and Education”. 2020. С. 322 – 325. Осака.

3.Бойко Г.А. Формування професійно орієнтованої англomовної компетентності в монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій у процесі самостійної роботи: дис. ... доктора філософії у галузі педагогіки за спеціальністю – 011 Освітні, педагогічні науки / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2020. 253 с.

4.Common European Framework of References. Council of Europe. 2018